



for a living planet®

WWF
Lintulahdenkatu 10
00500 HELSINKI

Puh: (09) 7740 100
Faksi: (09) 7740 2139
www.wwf.fi, www.panda.org

Maa- ja metsätalousministeriö 7.5.2025

VIITE: Lausuntopyyntö ehdotuksista lohen kaupallisen kalastuksen rajoituksista vuonna 2025 (VN/11358/2025)
ASIA: WWF Suomen lausunto

WWF kiittää lausuntomahdollisuudesta ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

- WWF pitää erittäin perusteltuna ja tarpeellisenä säädellä lohenkalastusta siten, että se alkaisi nykyistä myöhemmin. WWF tukee maa- ja metsätalousministeriön esitystä kaupallisen lohenkalastuksen aikasäätelystä kalastuskaudelle 2025, ja katsoo, että esitys on perusteltu kompromissi lohikantojen turvaamisen ja kalastuselinkeinon tarpeiden huomioimisen välillä.
- WWF tukee esitettyjä rajoituksia jokialueella tapahtuvaan lohen kaupallisen kalastukseen, mukaan lukien kahden lohen kalastajakohtainen kausikiintiö Tornionjoella tapahtuvaan lohen kaupalliseen kalastukseen. WWF katsoo, että esitetty muutos auttaisi ennakoimaan ja rajoittamaan jokikalastuksen kokonaissaalista.

Asetusehdotuksessa esitettyjen toimenpiteiden lisäksi, WWF esittää seuraavaa:

1. Lohenkalastuksen aikasäätely ulotetaan koskemaan Pohjanlahden lisäksi myös Suomenlahden säätelyaluetta. ICES:n mukaan 28 % Suomenlahden lohisaaliista on luonnonkaloja Pohjanlahden joista. Erityisesti alkukauden pyynnissä Suomenlahdella kalastetaan myös Pohjanlahden luonnonkannoista peräisin olevia kaloja. Suomenlahden kalastus tulee yhtenäistää Pohjanlahden aikasäätelyn kanssa Pohjanlahden heikentyneiden luonnonlohikantojen turvaamiseksi.
2. Otetaan käyttöön nousulohiseurantaan ja saaliskertymään perustuva reaktiivinen säätelyjärjestelmä, jonka avulla kalastusta voidaan säädellä ja tarpeen mukaan keskeyttää kalastuskauden aikana, mikäli kutukantatavoitteet ovat vaarassa jäädä toteutumatta.
3. Täydennetään lohiasetusta siten, että isorysien määrän lisäksi asetetaan tarkoituksenmukaiset rajoitukset myös rysien ohjaisaidoille. Erityisesti Perämerellä ohjaisaidat ovat useita satoja metrejä pitkiä, mikä altistaa lohett hyljepredaatiolle ja ulkoisille vaurioille ja näin ollen lisää kalastuksesta johtuvaa kuolleisuutta.
4. Muutetaan Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annettua lakia siten, että kalastajakohtaisia käyttöoikeuksia voi myydä tai vuokrata myös muille kuin kaupallisille kalastajille. Tämä toimenpide mahdollistaisi sen, että osa kiintiöstä jätettäisiin tietoisesti kalastamatta, ja kalastajat saisivat siitä korvauksen. Erityisesti heikkoina lohivuosina, jolloin kaupallisten kalastajien kiintiöt ovat pienet ja



kalastuksen kannattavuus todennäköisesti alhainen, kaupallisille kalastajille voisi olla kannattavaa myydä tai vuokrata osa käyttöoikeuksistaan.

Yksityiskohtaiset perustelut

Lohen kutuvaellus Pohjanlahden jokiin on jäänyt kahtena edellisenä vuonna selkeästi tavoitetasoa pienemmäksi. Se tarkoittaa, että tulevana vuosina edes vahvimmat lohikannat eivät todennäköisesti tule tuottamaan kestävä tason (MSY) mukaista määrää vaelluspoikasista. Erityisen huonossa tilanteessa ovat Pohjanlahteen laskevat pienet lohijoet, jotka eivät ole toistaiseksi saavuttaneet MSY-tasoa. Eräissä pienissä joissa emokalamäärät ovat viime vuosina jääneet vain muutamiin kymmeneen tai satoihin lohiin. WWF katsoo, että Pohjanlahden lohenkalastus ei enää täytä yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteita, sillä lohikannat eivät ole tilassa, joka takaa kestävä enimmäistuoton, ja pitää kannat tällaisella tasolla (YKP perusasetus artikla 2(2)). Näin ollen voimakkaatkin säätelytoimet, kalastuksen keskeyttäminen mukaan lukien, ovat YKP:n näkökulmasta täysin perusteltuja.

Nykyinen lohiasetus ja siinä säädetty aikasäätely perustuu tilanteeseen, jossa Pohjanlahteen laskevien jokien emokalamäärät olivat kasvussa ja lohien merivaelluksen aikainen kuolleisuus nykyistä pienempää. Alkukauden kalastus kohdistuu korostetusti lohiin, jotka kantavat lohen vanhaan sukukypsyysikänsä ja siten suureen kokoon vahvasti kytkeytyvää geenimuotoa. Suurikokoiset lohet ovat äärimmäisen arvokkaita poikastuottajia ja siten tärkeitä lohikantojen monimuotoisuuden ja tuottavuuden turvaamiseksi. Näin ollen on tärkeä varmistaa, että lohikantojen heikennettyä aikaisiin vaeltaviin luonnonlohikantoihin ja arvokkaisiin suuriin naaraskaloihin kohdistuu pyyntiä nykyistä vähemmän.

Esityksen mukainen lohenkalastuksen aikasäätelyn muutos muuttaisi rannikkokalastuksen aikasäätelyä siten, että kalastuskaudella 2025 sovellettaisiin Perämeren pohjukkaa lukuun ottamatta käytännössä samaa aikasäätelyä kuin vuosina 2008-2016 (asetukset 190/2008 ja 347/2016), pois lukien viiden päivän aikaistettu pyynti, jonka aikana kalastaja saisi kalastaa yhdellä isorysällä korkeintaan 20 prosenttia kalastajakohtaisesta kiintiöstä. WWF katsoo, että tämä on hyväksyttävissä oleva kompromissi, sillä vuosina 2008-2016 käytössä ollut aikasäätely osaltaan mahdollisti lohikantojen elpymisen ja toisaalta mahdollisti myös lohen rannikkokalastuksen huomattavasti nykyistä laajemmalla mittakaavalla.

WWF kuitenkin katsoo, että esitetty muutos aikasäätelyyn jää puolittiehen, mikäli Suomenlahden säätelyalue jätetään edelleen aikasäätelyn ulkopuolelle. Tämä myös asettaa eri säätelyalueilla toimivat kalastajat keskenään eriarvoiseen asemaan. Suomenlahden lohikiintiö perustuu ICES:n tieteellistä neuvonantoa mukaillen siihen, että kalastus kohdistuu istutettuihin lohiin. Kuitenkin tiedetään, että lähes kolmannes Suomenlahden lohisaaliista on peräisin



Pohjanlahden luonnonlohikannoista ja, että Pohjanlahden luonnonlohien osuus korostuu alkukauden pyynnissä. Näin ollen WWF ei näe nykytilanteessa mitään perusteita jättää Suomenlahtea aikasäätelyn ulkopuolelle. Tätä tarvetta korostaa myös se, että Suomenlahden lohikiintiö (10108 lohta) on ensimmäistä kertaa suurempi kuin Pohjanlahden kiintiö (8989 lohta), jolloin Suomenlahden kalastuksen suhteellinen vaikutus Pohjanlahden lohikantoihin on tavanomaista suurempi.

Lisäksi WWF toistaa ehdotuksensa reaktiivisista säätelytoimista, joilla lohenkalastusta niin merellä kuin jokialueilla voidaan rajoittaa, tai se voidaan keskeyttää kalastuskauden aikana, mikäli kutukantatavoitteiden toteutuminen on vaarassa kalastuksen tai luonnonolosuhteissa tapahtuneiden muutosten vuoksi. Tämä olisi äärimmäisen tärkeä turvatoimi lohikantojen romahduksen välttämiseksi, mikäli nousulohimäärät jäävät edelleen ennustettua pienemmäksi.

WWF on jo aiemmin ilmaissut huolensa lohirsien ohjausaitojen pituuksista ja niiden sijoittelusta. Asiasta on käyty keskustelua mm. Lohi- ja meritaimenstrategian ja kalatiestrategian seurantaryhmän kokouksessa 21.4.2020, ilman, että asiassa olisi ryhdytty toimenpiteisiin. WWF katsoo, että rysien lukumäärän lisäksi on tarpeen tarkastella ja arvioida rysien ohjausaitoja ja niiden vaikutusta pyyntitehoon ja hyljevahinkoihin. Erityisesti Perämeren alueella lohirsissä käytetään pääsääntöisesti useiden satojen metrien ja jopa yli kilometrin mittaisia ohjausaitoja, mikä oletettavasti tehostaa rysän pyyntitehoa mutta voi myös kasvattaa hyljepredaatiota ja lisätä kalojen ulkoisia vaurioita. WWF katsoo, että asia tulisi ottaa hetimiten tarkasteluun ja säätää tarkoituksenmukaiset rajoitukset rysien ohjausaidoille. Esimerkiksi Ruotsissa rysien ohjausaidoille on säädetty 250 metrin enimmäispituus.

Lopuksi haluamme nostaa esiin aikaisemman ehdotuksemme mahdollisuudesta vuokrata tai myydä kalastajakohtaisia käyttöoikeuksia myös muille kuin kaupallisille kalastajille, jolloin vuokrattu osuus toimijakohtaisesta kiintiöstä jäisi kalastamatta. Tämä toimenpide mahdollistaisi vapaaehtoisen ja markkinalähtöisen lisätyökalun lohikantojen suojeluun. Erityisesti heikkoina lohivuosina kalastajalle voisi olla tietyissä tapauksissa kannattavampaa myydä tai vuokrata osa käyttöoikeuksistaan. Aikaisemmin tämä ehdotus on sivuutettu suhteellisen vakauden periaatteeseen nojaten, mutta käytäntö on osoittanut, ettei jäsenvaltiokohtaisiin kiintiöosuuksiin ole ehdotettu muutoksia, vaikka osa jäsenvaltioista ei ole käyttänyt omaa kiintiöosuuttaan. Näin ollen ei ole realistista olettaa, että lohikiintiöiden satunnainen kalastamatta jättäminen vaikuttaisi Suomen kiintiöosuuksiin tulevaisuudessa.



Helsingissä 7.5.2025

Maailman Luonnon Säätiö (WWF) Suomen Rahasto

Elina Erkkilä
Suojelujohtaja

Matti Ovaska
Johtava kalastuksen asiantuntija

Lisätiedot: Matti Ovaska, matti.ovaska@wwf.fi, p. 040 7273149